

Opsamling på rammeaftalen og aktiviteter i regi af Socialdirektørforum 2022 og 2023

Indledning

Kommunerne samarbejder både tværkommunalt og med regioner og private udbydere om at levere højt specialiserede tilbud til borgerne. Det sker formelt set gennem kommunernes rammeaftalesamarbejde. I Syddanmark koordineres samarbejdet gennem arbejdet i Socialdirektørforum, hvor alle kommuner og Region Syddanmark er repræsenteret på direktørniveau. Socialdirektørforum betjenes af Fælleskommunalt Socialsekretariat.

Rammeaftalen er kommunernes og Region Syddanmarks redskab til at koordinere det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet. Rammeaftalerne udarbejdes 1. og 3. år i den kommunale valgperiode og godkendes af kommunalbestyrelserne og Regionsrådet.

Rammeaftalen sætter i udviklingsdelen fokus på politisk valgte temaer og sætter retning for faglig udvikling, styring og koordinering af de kommunale og regionale tilbud. Aftalen indeholder også en styringsdel, der beskriver rammerne for køb og salg af pladser på tværs af kommunegrænser og region, hvordan taksterne for tilbuddene udregnes samt andre regler for køb og salg af tilbud og ydelser.

Den nuværende rammeaftale gælder for perioden 2023-2024. Den kommende rammeaftale gælder for perioden 2025-2026.

Den lovgivningsmæssige ramme er beskrevet i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde.

Politiske temaer i Rammeaftale 2023-2024

På baggrund af politiske bidrag fra kommunerne og regionen udpegede Socialdirektørforum i 2022 for de kommende års fokuspunkter tre temaer, for indsatsområder i rammeaftalen:

1. Tværsektoriel kobling til andre sektorområder
2. Styring og kapacitet
3. Kvalitet i indsatserne

Arbejdsgrupper for hvert indsatsområde udarbejdede i 2021 holdningspapirer og handlingskatalog inden for hvert indsatsområde. Det blev godkendt i Socialdirektørforum den 26. november 2021. Det videre arbejde med handlinger/indsatser under de tre arbejdsgrupper koordineres gennem Socialdirektørforum. Dette arbejde bygges der videre på i 2022 og 2023.

Vedr. 1. Tværsektoriel kobling har primært indgået i forbindelse med planlægning og deltagelse på temadage hvor kolleger i Region Syddanmark har deltaget side om side med kommunale medarbejdere i praksisnær videndeling.

Vedr. 2. En del af opgaverne omkring arbejdet med kapacitet og styring fortsætter i Økonomisk arbejdsgruppe og enkelte temaer i Strategisk arbejdsgruppe. Der blev nedsat en arbejdsgruppe i samarbejde med KL.

Arbejdsgruppen har arbejdet i fire spor:

1. Fælles dataunivers – gode og anvendelige data
2. Analyse af udviklingen – hvorfor vokser udgifterne?
3. Målrettet benchmarking
4. Incitament struktur og incitament muligheder

Vedr. 3. Formændene for arbejdsgruppen deltog på møde i Dialogforum Syddanmark hvor det blev aftalt i fællesskab at planlægge en temadag om kvalitet i indsatserne på socialområdet primo 2024.

Aktiviteter 2022 og 2023

Temadage på det specialiserede socialområde

Der har været afholdt 8 temadage, 1 politisk møde, 1 online konference og 2 fællesmøder i 2022 og 2023 med fokus på centrale emner inden for det specialiserede socialområde.

Aktiviteter i 2022

Tema	Målgruppe	Dato	Afholdt af
Præsentation af: Kortlægning og analyse af kommunikationsområdet i Syddanmark	Ledere og nøglepersoner på kommunikationsområdet i Syd	5. maj 2022	Socialdirektørforum og ekstern konsulent
Afsluttende online konference: Sammen om psykiatri	Ledere, deltagere og nøglepersoner der arbejder med målgruppen	16. juni 2022	Socialdirektørforum og Psykiatrien i Region Syddanmark
Informationsmøde om takstindberetninger og håndtering af borgers egenbetaling mm.	Økonomimedarbejdere og andre relevante nøglepersoner	1. september 2022	Socialdirektørforum
Erfa-møde om egenbetaling	Økonomimedarbejdere og andre nøglepersoner	10. oktober 2022	Socialdirektørforum
Netværksmøde for medarbejdere der arbejder med spiseforstyrrelse	Ca 100 medarbejdere og ledere der arbejder med målgruppen i region og kommune	17. november 2022	Socialdirektørforum

Aktiviteter i 2023

Tema	Målgruppe	Dato	Afholdt af
Politisk møde om det specialiserede socialområde	Politikere, direktører mm.	8. februar 2023	Socialdirektørforum
Temamøde i Socialdirektørforum	Socialdirektørforum, strategisk arbejdsgruppe og økonomisk arbejdsgruppe	9. – 10. marts 2023	Socialdirektørforum
Takstmøde og workshop	90 deltagere. Økonomimedarbejdere og andre nøglepersoner på socialområdet	24. august 2023	Socialdirektørforum
Temadag gravide med forbrug af rusmidler/medicin	Ca. 120 deltagere. Ledere og medarbejdere fra region og kommune.	19. september 2023	Socialdirektørforum

Fællesmøde mellem Socialdirektørforum og Børne-, Unge- og Skoleområdet	Ca. 50 deltagere. Socialdirektørforum og repræsentanter fra Børne-, Unge- og skoleområdet	29. september 2023	Socialdirektørforum og Børne- og ungecheferne
Fællesmøde mellem Socialdirektørforum og Sundhedsdirektørkredsen.	Socialdirektørforum og Sundhedsdirektørkredsen	3. november 2023	Socialdirektørforum og Sundhedsdirektørkredsen
Temadag om spiseforstyrrelser	Ledere og medarbejdere fra kommuner og region der arbejder med området	6. november 2023	Socialdirektørforum

Der er stor opbakning til arrangementerne og meldingerne er, at deltagerne har udbytte af at deltage. På temadage er der omkring 100 deltagere og det er således prioriteret i mange kommuner og med deltagelse fra forskellige afdelinger i kommunerne. Det samme gør sig gældende for de tværsektorielle temadage, om spiseforstyrrelse og gravide med misbrug af rusmidler og medicin, hvor mange deltagere i Region Syddanmark og de syddanske kommuner prioriterede at deltage.

Uformelle evalueringer har været meget positive, og der er også er udvist interesse i at deltage i lignende møder fremover.

Projekter i regi af Socialdirektørforum

Analyse af det specialiserede kommunikationsområde

Socialstyrelsen henvendte sig januar 2021 til Socialdirektørforum og Region Syddanmark vedrørende tilgængeligheden til højt specialiserede tilbud og indsatser til børn og unge med alvorlige syns- og hørselsnedsættelser. Socialstyrelsen er bekymrede for det nuværende og særligt fremtidige niveau af højt specialiserede tilbud på kommunikationsområdet i Region Syddanmark, særligt i forhold til børn med alvorlige syns- og hørselsnedsættelser eller hørselsnedsættelse.

På den baggrund har Socialdirektørforum, via et eksternt konsulentfirma, gennemført en analyse af opgaveløsningen på området. Formålet er at give Socialdirektørforum og Region Syddanmark et videns- og beslutningsgrundlag til proaktivt at kunne igangsætte eventuelle nødvendige tiltag på området og samlet sikre, at der er tilstrækkeligt højt specialiserede ydelser på kommunikationsområdet i Syddanmark.

I analysen sættes fokus på udviklingen og fremtidige muligheder for Center for Kommunikation- og Velfærdsteknologi (CKV) og følgende fire elementer beskrives:

1. Kortlægning af det nuværende niveau og tilgængelighed af ydelser på det specialiserede kommunikationsområde i Region Syddanmark
2. Nærmere beskrivelse af Assens, Odense og Svendborg kommuner hvor der ses på udviklingen og det nuværende arbejde på kommunikationsområdet
3. Afdækning af kommunernes forventninger til udviklingen i varetagelsen af opgaven på det specialiserede kommunikationsområde fremadrettet
4. anbefalinger/scenarier for at sikre og opretholde et tilstrækkeligt niveau og tilgængelighed af højt specialiserede ydelser på kommunikationsområdet

Analysen og afrapporteringen blev afsluttet i begyndelsen af 2022 og der blev afholdt en temadag for kommunikationscentrene.

Resultater

- Grundlæggende giver undersøgelsen ikke anledning til bekymring for, om der er tilstrækkelige tilbud på tale og høreområdet samt på mobilitetsområdet (herunder proteser, handicapbil, kørestol og ændringer af boliger), i hvert fald ikke på kortere sigt

- På synsområdet er der argumenter for, at opretholdelse af (de nuværende) stærke fagmiljøer er vigtigt ift. at sikre tilstrækkelige højt specialiserede ydelser især på længere sigt

Socialdirektørforum holder fortsat øje med området.

Sammen om Psykiatri

I regi af Socialdirektørforum – og i et samarbejde med psykiatrien i Region Syddanmark – er der igangsat en række projekter, som skal bidrage til at udvikle behandling og tilbud til borgere på det specialiserede socialområde.

Sammen om Psykiatri er et samarbejde mellem psykiatrien og kommunerne med en fælles bestræbelse på at bygge tættere bro mellem kommuner og regionspsykiatrien om de allermest komplekse borgere. Med udgangspunkt i de valgte borgere indledes et tæt samarbejde mellem kommune og psykiatri. Samarbejdet tager udgangspunkt i den enkelte borger og dennes udfordringer. Der arbejdes med i højere grad at anvende eksisterende redskaber som f.eks. udskrivningsaftale og koordinationsplaner.

Samarbejdsmodellen er opstartet i alle kommuner og psykiatriske afdelinger, og alle kommuner, der har gennemført projektet, har valgt at videreføre det.

Evaluering

Syddansk Sundhedsinnovation har lavet en kvalitativ evaluering af projektet. Overordnet er evalueringens fund, at Sammen om Psykiatri er blevet oplevet som et værdifuldt initiativ, som skaber betydelige positive effekter for både samarbejdet på tværs og for borgerne/patienterne.

Ud over den kvalitative evaluering viser indsamlede forløbsdata et fald i antal indlæggelser pr. måned, antal indlæggelsesdage, antal månedlige skadestue besøg, antal genindlæggelser og antal ambulante kontakter. Derudover ses et fald af tvangsendlæggelser. Data indikerer dermed, at der er positive resultater for borgere/patienter ved at indgå i samarbejdsmodellen.

Projektperioden blev afsluttet i 2022 hvor der blev afholdt en online konference den 16. juni 2022.

Projektet overgik herefter til drift med lokal forankring. Socialdirektørforum og Psykiatrien besluttede i fællesskab at finansiere central understøttelse af den videre forankring i kommunerne og psykiatriske afdelinger i 2023.

Andre aktiviteter i 2022 og 2023

Socialdirektørforum nedsatte i 2022 en strategisk arbejdsgruppe med deltagere fra de syddanske kommuner, ledere, nøglepersoner mm. med indgående kendskab til det specialiserede socialområde. Arbejdsgruppens kommissorium blev godkendt i Socialdirektørforum den 9. september 2022. Formålet er:

at støtte Socialdirektørforum i det videre arbejde med at identificere konkrete indsatser og andre strategiske arbejdsopgaver, som udspringer af Socialdirektørforums arbejde. Herunder særligt i forhold til opgaver omkring faglige og udviklingsmæssige opgaver på socialområdet i tilknytning til de økonomiske vinkler.

Afrapportering på baggrund af udmeldinger fra Socialstyrelsen

Socialstyrelsen sikrer, via den nationale koordinationsstruktur (NATKO), at der er det rette udbud af højt specialiserede tilbud og indsatser til de målgrupper, der har behov for det. Tilbud og indsatser skal være til stede på nationalt plan og tilgængelige for kommunerne. På denne baggrund udsendte Social- og Boligstyrelsen den 27. september 2022 to Centrale Udmeldinger til landets kommunalbestyrelser:

- vedr. punktskriftsindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse, fordi de er bekymrede for, hvorvidt kommuner og regioner i tilstrækkelig koordinerer og samarbejder om anvendelse og dermed opretholde det fornødne udbud af højt specialiserede punktskriftindsatser til målgruppen.
- vedr. tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab, fordi de er bekymrede for, hvorvidt kommuner og regioner i tilstrækkelig koordinerer og samarbejder om anvendelse og dermed opretholde det fornødne udbud af højt specialiserede tegnsprogsindsatser til målgruppen.

Kommunerne behandlede de centrale udmeldinger ved at afrapportere på tilrettelæggelse og koordinering af tilbud og indsatser målgrupperne. Socialsekretariatet lavede på den baggrund en afrapportering på hver enkelt central udmelding til Socialstyrelsen, der indeholdt følgende temaer:

1. Beskrivelse af aktuelle indsatser

Herunder også:

a) Hvordan koordineres i forbindelse med forskellige overgange i barnet og den unges liv?

b) Hvordan koordineres punktskriftsindsatser/tegnprogsindsatser og kapacitet med det stedlige kommunikationscenter og det relevante landsdækkende tilbud?

Hvilke formelle samarbejdsaftaler eller lignende eksisterer der aktuelt for varetagelsen af højt specialiserede punktskriftsindsatser/tegnprogsindsatser til børn og unge med behovet?

2. De syddanske kommuners koordination og samarbejder om højt specialiserede punktskriftindsatser

3. Fremadrettet tilrettelæggelse af indsatsen

Syddanmark besvarede de centrale udmeldinger medio 2023.

Ultimo 2023 udsendte Social- og Boligstyrelsen en fornyet behandling af Central udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling. Der skal udarbejdes en fælles besvarelse på nationalt plan. Rameaftalesekretariatene er gået sammen om at anmode om udskydelse af fristen frem til 31. december 2024 som er imødekommet. Med slutningen af 2023 blev planlægningen af besvarelsen igangsat.